

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XXXV No. 10
Mayo 21, 2004
www.philippinerevolution.org

Editorial

Lapnagon ang kalakasan kag dinayaay sa nagligad nga eleksyon

Malista ang bag-o gid lang natapos nga eleksyon bilang isa sa mga pinakamadugon kag pinakapuno sang anomalya sa kasaysayan sang papet nga republika. Liwat ginpamatud-an sang kahigko kag kalakasan sang eleksyon 2004 nga ang mga reaksyunaryong eleksyon indi mahimo mangin demokratiko nga paagi sang pagbutang sang mga pinuno nga matuod nagatig-lawas sa interes sang pumuluyo.

Bag-o pa man ang eleksyon, direkta na ang pagdinaya sang rehimeng Arroyo sang gamiton sini ang pondo kag resorsa sang guberno sa pangampanya. Nanari-sari man nga mahigko nga taktika ang ginamit agud makansela ang kandidatura ukon mabutang sa alang-alang ang mga pangunahon nga karibal ni Arroyo sa pagkapresidente.

Luwas diri, isa ka sistematiko nga kampanya sang pagpamahug, pagpamatay kag pagpanamad ang ginlunsar

sang mga reaksyunaryo sa pagpanguna ni National Security Adviser nga si Norberto Gonzales, sang militar kag pulisya kag sang iban pa nga ultra-Tuo nga elemento batuk sa mga progresibong partido kag kandidato.

Bunga sini, sa masobra 140 katawo nga napatay kag di pa maisip nga nabiktima sang harasment kag iban pa nga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung kaangot sang eleksyon nga ini, halos sang-

katlo mga myembro sang Bayan Muna (BM) kag iban pa nga progresibong partido. Pag-abot sang eleksyon, ginamit batuk sa mga progresibo ang pareho nga paagi sa pagdinaya kag manipulasyon nga nakatumok sa mga karibal ni Arroyo sa pagkapresidente.

Hayagan nga nagpalap-ta sang itom nga propa-

Mga tampok sa isyu nga ini...

Pagpanunog sa Isabela, ginkundenar sg BHB
PAHINA 3

Pilipinas, lubong sa utang

PAHINA 5

World Bank, bulugasan sg mga imperyalista
PAHINA 6

ganda ang militar batuk sa mga progresibong partido kag kandidato kag nagpasilabot sa kondukta sang eleksyon sa mga balwarte sang mga progresibo sa Northern Luzon, Central Luzon, Southern Tagalog, Bicol, Visayas kag madamu nga lugar sa Mindanao. Sadtong adlaw mismo sang eleksyon, ginbalabagan sang AFP ang mga boto para sa mga progresibo kag mga pangontra ni Arroyo. Nang-abang sila sang mga botante nga nagakadto sa mga presinto, nagdikta kon sanday sin-o ang dapat iboto, "nag-isip" sang boto sa mga kampo kag nagpatuman sang "dagdag-bawas" kag iban pa nga pagdinaya para masaylo ang mga boto sang progresibo sa mga partido nga suportado sang rehimeng Arroyo kag sang AFP pareho sang Akbayan, ANAD, Aksyon Sambayanan kag Alab Katipunan.

Gilayon pagkatapos sang eleksyon, nagmaniobra ang mga masupog nga reaksyunaryong kandidato kag mga kahimbon nila nga upisyal sa eleksyon kag militar agud piliton nga magpabor sa ila ang isipay. Inagaw kag sinunog nila ang mga balota sa mga presinto kag munisipalidad kon sa diin mabaskog ang ila mga pangontra, labi na kon progresibo. Ginpwersa kag pinahug

ang mga lokal nga upisyal sang CO-MELEC. Mismo ang pagreport sang masmidya sang mga pagdinaya sa eleksyon tuyo nga busalan. Gilayon nga gindeklarar sang rehimeng Arroyo nga pagagamitan sang kusog ang sin-o man nagaplano maglunsar sang aksyong protesta batuk sa pagdinaya.

Kinamatarung sang pumuluyo nga isinggit ang ila indignasyon sa lapnagon nga kalakasan kag pagdinaya sa eleksyon kag ihayag ang wala pulos nga eleksyon. Mahimo makig-isa ang mga progresibong partido kag kandidato sa iban pa nga kandidato kag pwersa nga bik-

tima man sang kalakasan kag pagdinaya, kag pukawon kag pahulagon ang malapad nga masa sang pumuluyo agud sukton ang dayaan nga rehimen, huksan sang ano man nga pagpakuno-kuno nga ini lehiti-mo nga pinili sang banwa kag pungan nga gamiton ang kuno basbas sang nagtaliwan nga eleksyon para liwat ibwelo ang mga anti-pumuluyo nga polisiya.

Maangot ang mga halambalanon nga ini sa nagalala nga mga sosyo-ekonomiko nga problema sang pumuluyo nga nagabunga sang ila lapnagon nga disgusto.

Ginaathag sang mga hitabo nga ini nga ang matuod nga demokrasya kag malahalon nga pagbag-o wala ginapatuhaw sa mga paltik nga prosesong elektoral. Ginapanday ini sang militante nga paghulag sang pumuluyo sa mga karsada, pabrika, eskwelahan, komunidad kag baryo. Ginahatagan unod kag korte ini sang rebolusyonaryong kahublagan nga nagasulong sa malapad nga kaumahan kag nagkalain-lain nga bahin sang kapuluan, amat-amat nagaukuk sa reaksyunaryong gahum kag nagatukod sang mga organo sang matuod nga demokratikong gahum sang pumuluyo. Labi nga nagaathag ang kahustuhan sang armadong paghimakas bilang pangunahon nga dalan padulong sa sandigan nga pagbag-o sang katilingban.

Tuig XXXV No. 10 Mayo 21, 2004

Ang Ang Bayan ginabantala sa lengwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa Philippine Revolution Web Central nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.org.

Nagabaton ang Ang Bayan sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Malab-ot kami paagi sa e-mail sa: angbayan@yahoo.com

Kaundan

Editoryal

Kalakasan kag pagdinaya sa eleksyon 1

Reaksyunaryong eleksyon

Pagpanunog sa Isabela 3

Dinayay sa Eastern Visayas 4

Kalakasan sa Mindanao 4

AFP, RPA batuk sa mga progresibo 5

Pungsodnon nga utang 5

Wala katapusan nga pagpangutang 6

Ika-60 ka tuig sang World Bank 7

Mga koresponsal

Pasidungog kay Ka Boyet 8

Sa luwas sg pungsod

Inaway sa Dien Bien Phu 10

Cuba batuk sa US 11

Balita 12

Ang Ang Bayan ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas.

Pagpanunog sa Isabela, ginkundenar sg BHB

Mabaskog nga ginkundenar sang Benito Tesorio Com-mand sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa Isabela ang kalakasan kag pagdinaya sang pamilyang Dy sa prubinsya kaangot sa eleksyon. Sadtong Mayo 11, sinunog sang armadong kalalakihan ang mga balota kag iban pa nga gamit-eleksyon sa banwa sang Jones kag San Mariano. Malisyoso ini nga ginpasibangud sang mga Dy sa BHB.

Ang matuod, suno kay Ka Delio Baladon, tagapamaba sang kumand, ginhimo ini sang 5th ID, mga pribadong *goons* kag mga idu-idu sang pamilyang Dy sang nangin maathag nga igalampaso sang ila mga pangontra lunsay sanday Alexander Dy nga kandidato sa pagkameyor sang San Mariano kag Faustino Dy Jr nga kandidato sa pagkagubernador.

Kaagahon pa lang sang Mayo 11, nagpamahug na si Alexander Dy batuk sa mga *poll watcher* kag mga myembro sang COMELEC nga nagaisip sang mga boto sa munisipyo sang San Mariano. Bandang alas-10 sang gab-i, gulpe nga ginsulong sang kalalakihan nga sakay sa duha ka van ang munisipyo. Ginpaulanan sang lupok ang munisipyo sa sulod sang halos 30 minutos. Bag-o maghalin, tinaban nila ang anum ka *ballot box*.

Samtang, banda alas-10 man sa parehong gab-i, ginsulod sang 16 nga lalaki ang munisipyo sang Jones samtang nagaisipay. Ginpahapa ang yara sa sulod, ginkuhaan sang mga *cellphone* kag sinunog ang upisina kag tanan nga ginsulod nga listahan sang mga boto halin sa nagkalain-lain nga presinto. Nag-abot sa 40% sang mga balota ang nasunog. Suno sa datos nga nakalap sang National Democratic Front sa Northeastern Luzon, sadtong adlaw sang eleksyon nagpabaha sang kwarta kag pagkaon ang hubon ni Dy sa bilog nga Isabela. Nagtambak man sila sang mga tropa sang AFP sa mga barangay sang Benito Soliven, Ueg, Casala, Macayucayu,

Alidabad, San Mariano kag sa mga barangay nga sakup sang Forest Region, Jones kag Echague agud pahugon ang mga botante.

Liwat ginpasara sang pamilyang Dy ang Bombo Radyo DZNC sa mismong adlaw sang eleksyon bangud sa permi sini nga pagpakamaut sa mga anti-pumuluyo nga polisiya sang pamilya.

Ang panunog sa Jones kag San Mariano kabahin sang padihut sang mga Dy nga magtuga sang daku nga ginagamu agud magdeklara sang *failure of elections* (kapsalawan sang eleksyon) sa prubinsya kag mabalewala ang resoluta sang botohan.

Sang wala magbunga ang ila plano, sunod-sunod nga naglunsar sang kampanya sang pamahug ang guban Dy batuk sa mga tinawo sang COMELEC sa prubinsyal nga lebel. Bangud sini, nagbiya ang *board of canvassers* kag napilitan nga isuspender ang isipay tubtub makapadala ang COMELEC sang ila kabulos. Sa upisyal nga isipay sang COMELEC kag di upisyal nga pag-isip sang NAMFREL, ang progresibo kag popular nga anay brodkaster nga si Gracia Padaca ay nagaabante sang daku kay Gov. Dy sa eleksyon para sa gubernador sang Isabela.

Hugot kag madugo ang kontrol sang pamilyang Dy lunsay sa pulitika kag ekonomya sang Isabela sa nagtaliwan nga 40 tuig. Napabilin kag napalapad sang pamilya ang di-

nastiya sini paagi sang paggamit sa ila gahum burukrata-kapitalista. Epektibo man sini nagamit bilang pribadong hangaway ang militar kag pulisya luwas sa *goons* kag mga kriminal nga elemento sa prubinsya.

Halin pa sadtong dekada 1960, wala pili ang kalakasan sang mga Dy sa sin-o man nga nagahangkat sa ila pagginahum. Mahaba kag madugo man ang listahan sang ila mga paglapas sa mga tawhanon nga kinamatarung sang pumuluyo kag rebolusyonaryong kahublagan sa prubinsya.

Malahalon nga sangkap sa paghina sang pila ka dekada nga dominasyon sang pamilyang Dy sa reaksyunaryong pulitika sa Isabela ang mabaskog nga pagbato sang pumuluyo kag mga nahanungang pwersa, ang kaisog sang mga nagahangkat sa kontrol sang mga Dy kag ang mapagsik nga pagpasulong sang armadong paghimakas, kahublagang masa kag progresibong pulitika sa prubinsya. Bangud diri, nalutos ang apat sa myembro sang pamilya nga kumandidato para sa nangkalain-lain nga pusisyon. Luwas kanday Faustino Jr. kag Alexander, pat-ud man ang pagkalutos nanday Benjamin Dy Jr. sa pagkaalkalde sang Angadanan kag Eloisa Dy-Valle sa pagkonsehal sang Cauayan City.

AB

AFP ang may kahimuan sang kalakasan, pagdinaya sa eleksyon-NDF-Eastern Visayas

Ginahimutig sang National Democratic Front (NDF) sa Eastern Visayas ang mga pagsibangud sang AFP nga ang Bag-ong Hangaway sang Banwa ang nagpasimuno sa mga ginareport nga insidente sang kalakasan sa rehiyon kaangot sa natapos gid lang nga eleksyon.

Sa isa ka pahayag, mabaskog nga ginpanginwala ni Fr. Santiago Salas, tagapamaba sang NDF-Eastern Visayas, nga ang BHB ang responsible sa pagkidnap sa duha ka *poll watcher* sa Motiong, Samar kag sang pag-agaw sang mga balota sa Silvino Lobos, Northern Samar sadtong Mayo 11. Bangud, siling niya, ang mga elemento sang

8th ID ang nagsabwag sang kagugmat kag nangharas sa mga botante sadtong Mayo 10, ilabi na sa malayo nga baryo sang mga banwa sang Matuguinao, Gandara, San Jorge, Motiong, Paranas, Pinabacadao, Basey kag Borongan sa isla sang Samar. Sa Tabango, Leyte, suno kay Salas, 80 pamilya ang gindumilian sang militar nga bu-

muto.

Samtang, ginapanginwala man sa isa ka report koresponsal halin sa rehiyon ang balita nga pito ka Pulang hangaway ang namatay sa isa ka dependencia sa Barangay Palanit, San Isidro, Northern Samar sadtong kaagahon sang Mayo 6. Luwas sa libre nga nakaatras ang tanan nga napaaway nga gerilya sang BHB, nakatuga sila sang indi pa mahibalan nga numero sang mga kaswalti sa nakaengkwestro nila nga mga tropa sang 20th IB.

AB

Kalakasan sa eleksyon, ginlista sang NDF-Mindanao

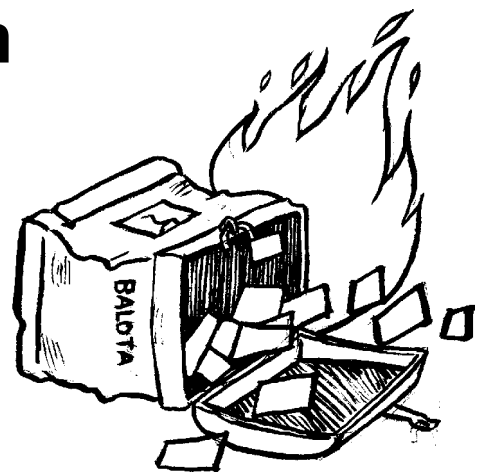
Ang rehimeng Macapagal-Arroyo ang pangunahon responsible sa lapnagon nga pagdinaya kag kalakasan sa Mindanao angot sa bag-o nga natapos nga eleksyon. Suno kay Jorge "Ka Oris" Madlos, tagapamaba sang NDF-Mindanao, sa 82 insidente sang kalakasan angot sa eleksyon nga natabo halin Abril tubtub Mayo 12, saisenta'y singko ukon halos 80% ang kahimuan sang mga armadong pwersa sang estado kag partido sang administrasyon. Kwarenta'y syete ka indibidwal ang namatay sa mga insidente sang pagpang-ambus, reyd, pagkidnap kag iligal nga pag-aresto, pagpamatay, istraping, pagpamakol, pagpamahog kag iban pa.

Pinakatalupangdon ang tatlo ka kaso sang pagpamatay sa Compostela Valley: ang pagpatay sa tatlo ka myembro sang Bayan Muna (BM) sa Laac; kay Rodolfo Gogo, tagasuporta sang BM halin sa Monkayo; kag kay Boy Galang, tserman sang Mt. Diwata Alliance. Alagisod man nga pinatay ang apat ka kapitan sang barangay sa ikaduha nga distrito sang Zamboanga del Sur.

Tanan nga madumduman nga pamaagi sang pagdinaya gingamit indi lang batuk sa mga karibal nga kandidato sang administrasyong Arroyo kundi sa mga progresibong partido.

Kalakip diri ang pagpalapnag sang maitom nga propaganda kag pagpamahug; pagmaniobra para indi madyon sa presinto ang mga botante; pagpamakal sang boto kag paglakip sang mga patay sa listahan sang mga botante; hungod nga pagpadugay sang pag-isip sa mga kampo militar labi na sa mga komunidad sang mga Moro; pagbaylo sang mga *certificate of canvass* ukon "dagdag-bawas"; pagpanuhol sa mga upisyal sang COMELEC; paggamit sa pondo, tinawo kag pasilidad sang gubyerno kag iban pa.

Talalupangdon nga wala ni isa ka insidente nga natabo kaangot sa

grupong Jemaah Islamiyah, baliskad sa pamahug sang rehimen antes mag-eleksyon. Talalupangdon man sa pila ka kaso ang ginpasibangud sa Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB), liwat baliskad sa propaganda sang rehimen nga ang pangunahon nga pamahug sang kalakasan sa eleksyon nagahalin sa BHB. Suno kay Ka Oris, kadam-an sa mga insidente nga ginaangot sa BHB may kahalabtan sa pagpatuman sang rebolusyonaryong hustisya ukon pag-igo sa mga lehitimo nga target-militar kag wala kaangtanan sa eleksyon.

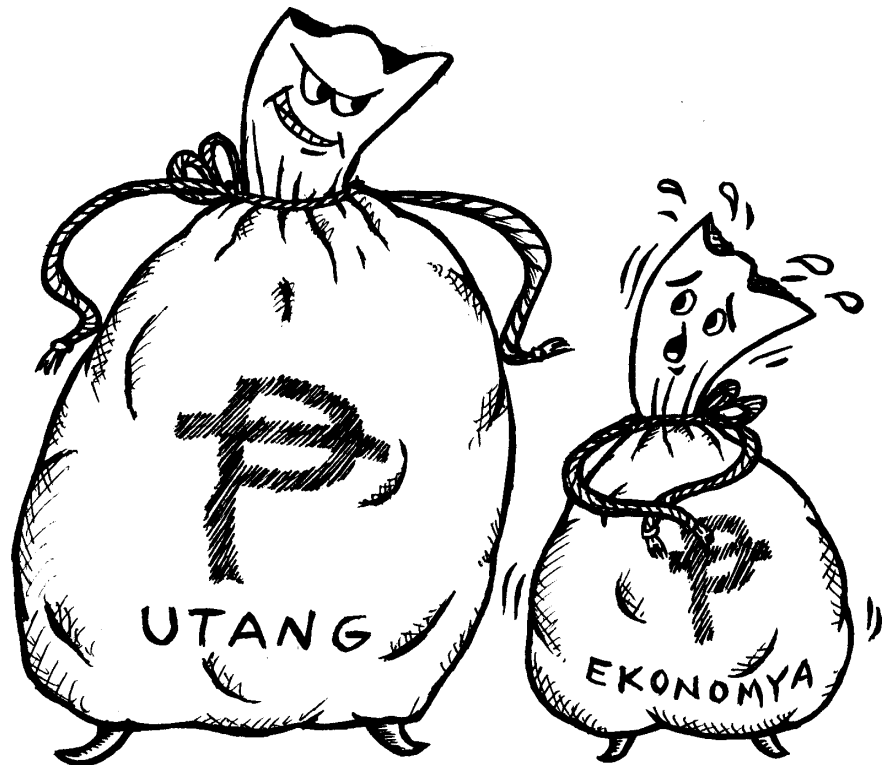
AB

Militar, RPA na nangampanya batuk sa mga progresibong partido

Hayag nga nangampanya ang militar kag ang bandido nga Revolutionary Proletarian Army (RPA) sa Panay kag Negros batuk sa Bayan Muna kag iban pa nga progresibong partido kag amo man, sa mga pangontra sang mga kandidato sang rehimenng Arroyo para sa kongreso kag lokal nga gubyrno.

Pila ka adlaw bag-o ang eleksyon, madamuan nga gindeploy ang mga tropa sang 47th IB sa mga lugar nga ginatantya nila mabaskog ang suporta sang mga progresibong partido, ilabi na sa Iloilo. Hayag nga nangampanya sa mga lugar nga ini sanday Maj. Oscar Lasangue, hepe sang AFP Civil Relations Group kag Capt. Leon Marquez sang 47th IB batuk sa mga progresibo. Antes ini, ginreport nga aktibo nga nagapangampanya ang RPA batuk sa Bayan Muna kag para sa Alab Katipunan nga nagadalagan man sa eleksyong *party-list* bilang isa ka prenteng organisasyon sang RPA. Sadtong Marso man, upod-upod sang militar ang mga katapu sang anti-komunista nga Alliance for Nationalism and Democracy (ANAD) sa pagpapilit sang poster kag pagpanagtag sang mga polyetto batuk sa Bayan Muna kag iban pa nga progresibong partido.

Halin Mayo 7 tubtub 11, naglunsar sang malaparan nga operasyon militar ang 11th IB, 12th IB kag 61st IB kabilig ang RPA kag duha ka prubinsyal kumand sang PNP. Pangunahon nila ginkonsentran ang ikalima nga distrito sang Negros Occidental agud pungan ang pagboto sang pumuluyo sa mga progresibo nga partido kag piliton nga magboto kay Ignacio "Iggy" Arroyo, bayaw ni Gloria Arroyo. AB

Gubyrno kag pumuluyo sang Pilipinas, lubong sa utang

Tiliman-an sang padayon nga pagkagaruk sang gubyrno kag paghapa sang ekonomya, ginatanya nga ang kabilugang utang sang reaksyunaryong gubyrno sang Pilipinas matupong ukon masobra pa sa kabilugang balor sang lokal nga ekonomya sang Pilipinas pag-abot sang katapusan sang 2004. Ang nagapadaku nga utang nagaresulta sa malala nga pagkawala sang mga sandigan nga kinahanglanon sa pangabuhì kadungan sang nagapabug-at nga palas-anon sa abaga sang pumuluyong Pilipino.

Sadtong nagtaligad nga Pebrero, ang kabilugang pangguwa kag lokal nga utang sang gubyrno sang Pilipinas nag-abot na sa P4.13 bilyon. Ini 95% na sang P4.32 trilyon nga kabilugang balor sang lokal nga produksyon sa sulod sang pungsod halin Pebrero 2003 tubtub Pebrero 2004. Pag-abot sang katapusan sang 2004, ginalauman nga magatupong na ang kabilugang utang sang gubyrno kag kabilugang balor sang lokal nga ekonomya.

Kon idugang pa ang P1 trilyong piso nga utang sang mga lokal nga gubyrno, mga korporasyon sang gubyrno kag mga utang sang pribadong sektor nga ginagarantiyahan sang gubyrno, magaabot na sa masobra P5.5 trilyon ang kabilugang utang sang pangpublikong sektor sa Pilipinas ukon masobra 125% sang balor sang ekonomya.

Padayon nga nagadaku ang pangpublikong utang sang Pilipinas samtang wala sang katumbas nga pag-umwad ang ekonomya. Kumpara sa Pebrero sang nagligad nga tuig, naghabok sang 17.5% (ukon masobra P600 bilyon) ang kabilugan nga pangpublikong utang sang pungsod. Samtang, suno sa datos sang gubyrno, nagdaku lang sang

4.5% (ukon P33.64 bilyon) ang lokal nga produksyon sadtong 2003.

Luwas sa utang sang pangpublikong sektor sang Pilipinas, ang mga pangguwa nga utang sang pribadong sektor nagaabot na sang masobra \$30 bilyon. Ang kabilugan nga pangguwa nga utang sang mga pribado kag pangpublikong sektor sang Pilipinas masobra na \$57 bilyon (katumbas sang 3.2 trilyon).

Wala sang iban nga ginahimo ang reaksyunaryong estado agud lubaron ang pagdugo nga ini sa sistema pangpinansya kundi ang wala katapusan nga pagpangutang agud may pangbayad sa daan nga utang

Ang problema sa kakulangan sang pinansya padayon ginapalala sang daku nga kakulangan kag kagurangan sa nakolekta nga buhis, lapnagon nga pangurakot kag pagpangawat sang mga burukrata, tuman kadaku nga gastos sa militar kag iban pa nga kontra-pumuluyo, inutil kag pangdekorasyon nga programa kag sala nga prayoridad. Dugang nga kahalitan ang ginatuga sang pagpamuyong sa banwa sang mga imperyalista kag mga kahimbon nila nga lokal nga burukrata-kumprador.

Bunga sang mga ini, di basta malubad ang tuigan nga nagadaku nga depisit sa badyet. Kumparar sa P132.2 bilyon nga depisit sa badyet sadtong 1999, mas daku sang 32.86% ang P199.9 bilyon nga depisit sadtong 2003. Kon isimon pa ang depisit sang mga lokal nga gubyrno kag mga korporasyon sang estado, ang depisit sang gubyrno maabot sang P244.6 bilyon sadtong isa ka tuig.

Agud malikawan maglampas na

Wala katapusan nga pagpangutang

Ang nagagrabe nga pagkalubong sang Pilipinas sa utang nakaugat sa neokolonyal, atrasado, di-industriyalisado kag bangkarote nga kahimtangan sini. Padayon nga nagakaputo ang banwa sa neokolonyal nga kahimtangan gani kinahanglan permi nga mag-utang nga mag-utang para pun-an ang depisit sa pangkalibutanon nga negosyo.

Halin pa sadtong ulihi nga bahin sang dekada 1970, nag-umpisa nga naggrabe ang krisis sa sobrang suplay kag manubo ang presyo sang mga hilaw nga materyales kag tradisyunal nga produktong agrikultural (kalamay, tablon, kopra kag iban pa) sa pangkalibutanon nga merkado.

Kag halin ulihi nga bahin sang dekada 1980, ang krisis naman sa sobrang suplay sang mga malamanupaktura (mga pyesa nga elektronik, beste kag iban pa) ang naggrabe. Ginpalala pa ang amo nga kahimtangan pagsulod sang dekada 1990 dala sang pagpatuman sang imperyalistang polisiya sang "globalisasyon" labi na sang liberalisasyon sa negosyo kag pamuhunan. Ang Pilipinas dugang nangin tambakan sang mga sobrang produkto sang mga imperyalista nga nagsamad sa lokal nga produksyong agrikultural kag industriyal. Labi sining ginaguba ang mga produktibong pwersa. Ginahalitan ang ekonomya sang Pilipinas sang krisis pangpinansya sa Asia sadtong 1997 sa porma sang paglupok sang bukal sang ispekulatibong kapital. Nagtuga ini sang malaparan nga krisis sa pinansya nga naglab-ot pati sa iban pa nga pungsod sa Asia kag Latin America. Wala pa makatagumpaw halin sa mga nagligad nga krisis, ginsundan liwat ini sadtong 2000 sang mabaskog nga resesyon sa mga sentro sang kapitalismo nga tubtub sa subong ginabatyag pa sang US kag labi na sang mga atrasadong pungsod.

Makit-an sa dalagan sang ekonomya sang pungsod kag sang pangkalibutanon nga sistemang kapitalista nga nagahana ang paglupok sining mga masunod nga tuig sang mas mabaskog pa nga krisis sa pinansya kag pagkalubong sa utang sang ekonomya sang Pilipinas. **AB**

naman sa target nga P199 bilyon nga depisit sa badyet sang gubyrno para sa 2004, kinahanglan na liwat dugangan ang utang sang gubyrno kag pangpublikong sektor.

Wala sang iban nga ginahimo ang reaksyunaryong estado agud lubaron ang pagdugo nga ini sa sistema pangpinansya kundi ang wala katapusan nga pagpangutang agud may pangbayad sa daan nga utang kag makapankapan sa subong nga mga kinahanglanong galastuhan, kag ang "pagkinot" sa mga galastuhan paagi sang pagbuhin sang mga basehang serbisyo, ilabi na para sa mga imol.

Ang nagapadaku nga ginabayaran nga interes kag iban pa nga ba-

yad-utang labi pa nga nagapalala sa problema. Bangud ginautang man ang mga pangbayad-utang, labi pa sini ginalubong ang gubyrno kag pumuluyo sa utang. Labi nga ginapuga ang ekonomya nga mala na katama sa puhunan kag produksyon.

Nagaabot na sa 31.2% sang pungsodnon nga badyet ukon P542.2 bilyon ang gintalana sang gubyrno sa pagbayad-utang sa badyet sining 2004-halin sa 18% sadtong 1999. Sa nagligad nga apat ka tuig, ang balor sang ginpangbayad-utang nagdaku sang 97.5%, samtang wala katapusan nga pagkinot ang ginahimo sang gubyrno sa mga galastuhan sa mga kinahanglanon nga serbisyo sosyal. **AB**

World Bank, bulugasan sang dalagku nga imperyalistang korporasyon

Sa nagtaliwan nga 12 tuig, binilyon ang ginbuhos sang World Bank (WB) para sa mga proyekto pang-enerhiya pareho sa pagtukod sang dalagku nga dam, pagmina sang mineral kag langis, paglatag sang mga *pipeline* sang langis kag iban pa. Ang mga proyekto nga ini nagatuga sang malaparan nga dislokasyon sa kabuhi kag pangabuhian sang pumuluho kag nagsamad sa kapalibutan sa mga lugar kon sa diin ginalunsar ang nasambit nga proyekto.

Ginahimo ang mga ini nga wala sang anuman nga pagkonsiderar sa interes sang pumuluho kag sa pihak sang ila mabaskog nga pagpamatuk.

Kadungan sang pagpanghukhuk sa dunang manggad sang mga atra-sadong pungsod, ang mga proyekto nga ini nagapalala sang mga sosyo-ekonomiko kag pangpulitika nga palaligban sa mga pungsod nga ginatlunsaran sang mga ini. Halimbawa, ginapalayas kag ginaagaw ang duta sang mga tawo nga nagaestar sa mga apektadong lugar kag iban pa nga porma sang pagpamigos ang ginahimo batuk sa pumuluho nga nadalasa kag nagapamatuk sa proyekto.

Malaut pa, ang matuod nga nakapadipulos lamang diri amo ang lima sa 10 pinakadaku nga korporasyon sa kalibutan kag 10 iba pa nga higanteng korporasyon. Kadam-an pa sa ila mga imperyalistang kumpanyang Amerikano nga ginaduso sang pinakamataas nga pinuno sang gubyrno sang US agud pagburan sang WB. Kadam-an sa mga ini nabuyagyag kag nagaatubang sa mga imbestigasyon sa US kag iban pa nga lugar kaangot sang mga pagdinaya sa mga libro de kwenta, pagpang-ipit, pagpanuhol, manipulasyon sang merkado, kag / ukon mga paglabag sa mga tawha-non nga kinamatarung.

Masobra \$28 bilyon na ang ginbuhos sang World Bank sa amo nga mga proyekto halin 1992 tubtub 2004. Pagkatapos sang paglusob kag pagsakup sa US sa Iraq, kadam-an sang mga proyekto nga ini amo para sa "rekonstruksyon" sang Iraq kag sa paghukhuk kag pagpagguwa sang US sang langis halin sa Iraq. Kabaylo ini sang \$32 bilyon nga gin-amot nila sa kampanya ni Bush sa eleksyon sa US sadtong 2000.

Sa mga

proyekto pa lang nga natuon sa langis, \$10.7 bilyon ang pondo nga ginbuhos sang WB sa pareho nga panahon. Numero uno na sa mga nakabenepisyo diri ang Haliburton, isa ka kumpanya nga ginapadalagan sang mga kroni sang pamilya kag gubyrnong Bush. Isa ini sa pinakadaku nga nakapadipulos sadtong 1996-2000, sang presidente sini si Richard Cheney, ang subong nga bise-presidente sang US. Ginamit ni Cheney iya malapad nga impluwensya sa pulitika agud makakuha sang mga utang halin sa WB kag iban pa nga bangko. Sa pagsuporta nanday Bush kag Cheney, ang Haliburton man subong ang isa sa mga kumpanya nga pangunahon nabene-pisyuhan sang matambok nga kontrata para sa "rekonstruksyon" kag proyekto sa panghukhuk kag pagpagguwa sang langis sang Iraq.

Nagbaton man sang pondo ang Shell, BP Amoco kag Exxon Mobil, ang tatlo ka pinakadaku nga kumpanya sang langis sa bilog nga kalibutan.

Kalakip man sa listahan sang "bene-

piyaryo" sang WB ang mga kumpanya nga naputos sang mga anomalya pareho sang Enron, El Paso Energy, General Electric kag pati ang Harken Energy, kumpanya kon diin nagatrabaho anay kag may mga sosyo si Pres. George W. Bush ng US.

Sa Pilipinas, lakip sa mga proyekto nga ginapondohan sang WB ang Sual *coal-fired power plant* sa Pangasinan nga ginatukod subong sang ABB Alstom, isa ka Belgian nga korporasyon kag Southern Company sang US. Ang WB man ang nagapondo sa pagpatukod sang *oil-fired power plant* sa Bataan nga ginadumalahan sang Covanta Energy sang US.

Kadam-an sa mga proyekto sa langis nga ginapondohan sang WB wala nagaproduksyon sang langis para sa konsumo sang mga pungsod nga ginahamtang sini.

Otsenta'y dos porsyento (82%) sang mga proyekto nakatumod sa imprastruktura para sa pagpagguwa sang langis pakadto sa Western Europe, US, Canada, Australia kag Japan.

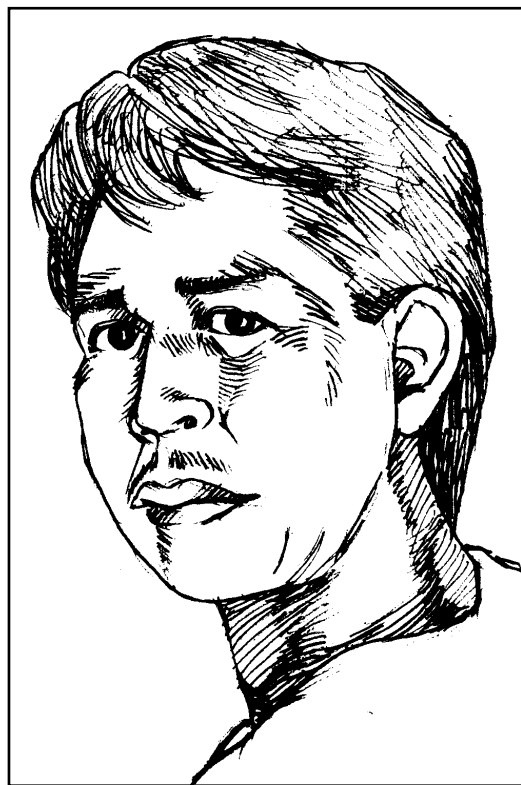
Kabaliskaran katama sa ginapabugal nga programa sang WB para sa isa ka "kalibutan nga wala kaimulon" ang pagpondo sini sang mga korporasyon nga multinasyunal, labi na sang mga korporasyon sang langis. Nagreklamo pati ang masupog nga tagapangapin sang institusyon. Ginarekomendar sang Extractive Industries Review (EIR) sa isa ka pagtuon nga ginkomisyon sang WB mismo nga nagakadapat sini nga untaton ang pagpondo sa mga kumpanya sang langis. Ginbu-yagyag sang EIR nga kadam-an sa mga proyekto nga ini napuno sang anomalya kag kontrobersya. Indi lipod sa ihibalo sang WB nga nagakatabo ang lapnagon nga paglapas sa mga tawhanon nga kinamatarung kag korapsyon sang mga kahimbong nga lokal nga nagaharing sahi sa mga lugar kon sa diin ginatukod ang mga proyekto. **AB**

Ka Boyet, maayo nga rebolusyonaryong kadre kag kumander

Sadtong Marso 9, 2004, napatay sa isa ka inaway sa San Felipe, Zambales si Joselito "Ka Boet" Talens. Pito pa nga mga kaupod, sanday Ka Chris, Ka Raffy, Ka Esie, Ka Deya, Ka Emil, Ka Marco kag Ka Archie, ang nangin martir sang rebolusyon sa nasambit nga inaway.

Ginbun-ag si Ka Boyet sadtong Disyembre 31, 1964. Pangaduha siya sa lima nga mag-uludod sa isa ka pamilyang petiburges. Namuklat siya sadtong 1982 samtang nagatuon sa University of the East para mangin dentista. Nag-entra siya sa Kabataang Makabayan sang masunod nga tuig kag nangin tagakoordinar sang alyansa sang mga progresibong organisasyon sa sulod sang unibersidad. Sang magsaylo siya sa Centro Escolar University sadtong 1984, ginpangunahan niya ang hilikuton pag-organisa diri. Nangin katapu siya sang Partido sadtong 1985 sang magbalik siya sa iya banwa sa Nueva Ecija. Ginhakos niya sugod sadto ang Marxismo-Leninismo-Maoismo, ang rebolusyonaryong teorya sang sahing mamumugon. Nagtinguha siya magremolde, talikdan ang sahing petiburges kag itib-ong ang proletaryong panindugan, pananawan kag pamaagi.

Nangin pangaduha nga sekretaryo si Ka Boyet sang sanga sang Partido sa isa ka eskwelahan sa Cabanatuan City sadtong 1985. Masunod nga tuig, nangin pangaduha nga sekretaryo siya sang istap sang Komiteng Prubinsya nga natuon sa sektor sang kabataan-estudyante. Hunyo 1987 nagdesi-

syon siya mag-entra sa Bag-ong Hangaway sang Banwa. Sa kainitan sadto ang implementasyon sang sala nga linya sang "estrategikong kontra-opensiba" kag lusa ang organisasyon sang Partido sa sulod sang yunit sang hangaway nga iya ginapaidalman.

Sa pihak sang mga kabudlayan nga iya gin-agan, nagtinguha si Ka Boyet nga tungdan ang mga responsibilidad niya bilang upisyal pangpulitika sang yunit. Naghatag siya sang mga pagtuon pangpulitika kag pangpartido sa mga hangaway, ginapangunahan ang mga

pagtasar kag pagsaway kag pagsaway sa kaugalingon kag nagtinguha pabakuron ang komitment sang mga kaupod.

Sadtong 1988, temporaryo nga nautod ang angot ni Ka Boyet sa Partido kag hangaway sang banwa sang atakehon ang isa ka pulong sang Partido sa lebel Rehiyon kag madakup didto ang madamu nga nagapamuno nga kadre sang Partido kag kumander sang BHB. Nang liwat makaangot si Ka Boyet, nagpasakup siya sa isa ka yunit sang Hangaway nga nagpatuman sa binuang nga kampanya anti-impitador. Lubos ini nakaapekto sa iya kag nagtuga sang pagpangluya nga naglab-ot sa pagpahuway sang duha ka tuig. Ginpaabot niya sa nangtungdan ang tanan nga iya aktibidad samtang wala sa hublag.

Tuig 1991, liwat nagpultaym si Ka Boyet. Bangud sa kabilugan may ayo ang iya rekord sa pulitika kag militar, ginhimo siya nga katapu sang istap pangmilitar sang rehiyon kag napaupod sa iya ka yunit paniktik sini.

Sadtong 1992, ginsulong sang

Partido ang Ikaduha nga Dunggaon nga Kahublagan Pagpanadlong (IDKP) pagkatapos masuma ang sobra isa ka dekada nga inagihan. Lubos ini nga nahangpan kag ginhakos ni Ka Boyet. Paagi sini, lubos niya nalugar ang kaugalingon nga inagihan. Labing nagbakod ang iya desisyon kag halin sadto padayon siya nga naghulag. Isa si Ka Boyet sa madamu nga kaupod sa rehiyon nga nakaamot sang daku sa pagpanibag-ong kusog sang Partido kag rebolusyonaryong kahublagan sa ubay sang IDKP.

Sadtong Abril 1994, nangin kabahin si Ka Boyet sa paghanda para mangin prenteng gerilya ang naamihan sidlangang bahin sang Tarlac. Ini ang nangin Front 2 sang Tarlac. Kadungan sang pagkamyembro sang Komiteng Prubinsya sang Partido sa Tarlac, nagtindog siya nga sekretaryo sang Prenteng Komite kag kumander sang hangaway diri. Dalagku nga hangkat ang ginsuong ni Ka Boyet kag sang iya mga kaupod sa pagtukod sang prenteng gerilya sa bahin nga ini sang Tarlac. Ang tereyn sini patag katama, wala bukid ukon bungyod nga magamit bilang atrasan, lapus-lapos ang mga karsada, malaka ang talon kag malapit sa kwartel sang Northern Luzon Command sang AFP. Nakapursiger sanday Ka Boyet kag kaupod niya nga mga pwersang gerilya sa amo nga klase sang tereyn. Base sa iya ginpakita nga pagpamuno kag kalig-on bilang kadre sang Partido, mapagsik nga nagpatuman sang linya sang Partido kag kongretong naamot sa rebolusyonaryong kahublagan halin pa sadtong 1983, ginpili si Ka Boyet bilang katapu sang Komiteng Rehiyon sa plenum sini sadtong Abril 2000.

Sadtong 2001, nag-agi ang pwersa sa Tarlac sang daku nga kahalatan bangud sa magkasunod nga

depensiba kag pagkawasak sang duha ka yunit sa nakatundang bahin sang prubinsya. Nagpadayon ang mga operasyon militar sang kaaway sa tuyo nga dalayon dugmukon ang rebolusyonaryong pwersa sa prubinsya. Pero ginpaslaw sang mga kaupod ang amo sini nga padihut sang kaaway. Indi lang napreserba nila ang kaugalingon, kundi liwat nagpadaku kag nagpabaskog ang Partido, hangaway sang banwa kag baseng masa.

Isa si Ka Boyet sa mga pangu-nahon nga ginalauman sang Partido kag Hangaway sa kritikal nga halintang nga ini sa kasaysayan sang Tarlac. Ginsaylo siya para magtindog bilang sekretaryo sang Prenteng Komite kag kumander sang prubinsyang yunit gerilya kon sa diin natabo ang dalagku nga depensiba. Ginpamunuan ni Ka Boyet ang sunod-sunod nga madinalagon nga taktikal nga opensiba didto bisan gagmayan nga may daku nga epekto pangpulitika. Nagtaas ang mapang-away nga ispiritu sang hangaway sang banwa kag sang masa. Matapos ini, gindeploy si Ka Boyet agud atubangon ang hangkat sa pagpalapad kag pagpalig-on sang rebolusyonaryong kahublagan sa Zambales kag Pangasinan. Nangabuhi kag naghilikuton masa ang ila yunit sa kubay sang mga Aeta kag iban pa nga imol nga mangunguma didto. Sadto namatay siya, si Ka Boyet katapu man sang Komite sa Zambales-Pangasinan kag sekretaryo sang napadailom nga komite sa edukasyon, sekretaryo sang sanga sang Partido sa platoon kag pangpulitika nga instruktur sang yunit.

AB

Halaw sa mensahe sang Komiteng Rehiyon sang PKP kag sang Pangrehiyon nga Kumand sa Operasyon sang BHB sa Central Luzon sadtong Marso 11, 2004.

Ang makasaysayan nga inaway sa Dien Bien Phu

Gindumdum sang pumuluyong Vietnamese sadtong Mayo 7 ang ika-50 anibersaryo sang Inaway sa Dien Bien Phu. Ang inaway nga ini sa labing una nga kahigayunan sa kasaysayan sang sangkatawhan kon sa diin lubos ginlutos sang isa ka magagmay nga kolonya ang isa ka daku nga kolonyalistang kusog. Sa pagsuma sadtong dekada 1960 ni Ho Chi Minh, pinuno sang partido komunista kag una nga pangulo sang Vietnam, ang naagum sa Inaway sa Dien Bien Phu amo "isa ka dungganon nga kadalag-an sang pumuluyong Vietnamese, amo man sang mga pwera sang kalinungan, demokrasya kag sosyalismo sa kalibutan."

Sa inaway nga ini, gindugmok sang Vietnam People's Army (VNPA) sa sulod sang 55 adlaw ang mas daku kag mas modernong hangaway sang imperyalistang France. Napapas kag nabihag ang 16,000 kaaway nga napalibutan sa Dien Bien Phu. Naghalad diri sang ila kabuhi ang 10,000 patriyotikong Vietnamese.

Natay-og ang bilog nga Europe sa ginpakita nga kabaganihan sang pumuluyong Vietnamese sa Inaway sa Dien Bien Phu. Bangud diri, napilitan ang France nga tapuson na ang halos isa ka gatos ka tuig nga pagpanakup sini sa Vietnam kag iban pa nga pungsod sa Indochina. Sa pamulong-pulong niya sa pagdumdum sa inaway, ginsiling ni Gen. Vo Nguyen Giap, sadto Punong Kumander sang VNPA kag katapu sang Kawanihan Pampulitika sang Komite Sentral sang Partido, ang kadalag-an sa Dien Bien Phu pamatuod nga sarang lutuson sang isa ka determinadong pungsod ang dumuluong nga mananakup ano man ini kagamhanan.

Bag-o pa man natabo ang inaway sa Dien Bien Phu, kalakip ang

rebolusyonaryong kahublagan sang pumuluyong Vietnamese sa panibag-ong sulog sang madinalag-on nga rebolusyonaryong paghimakas sa nagkalain-lain nga bahin sang kalibutan makaligad ang Ikaduha nga Gera Pangkalibutanon. Nasuguran ang pagpundar sang mga sosyalistang rehimen sa Eastern Europe sadtong 1948 kag nagmadinalag-on naman ang bag-ong demokratikong rebolusyon sa China sadtong Oktu-

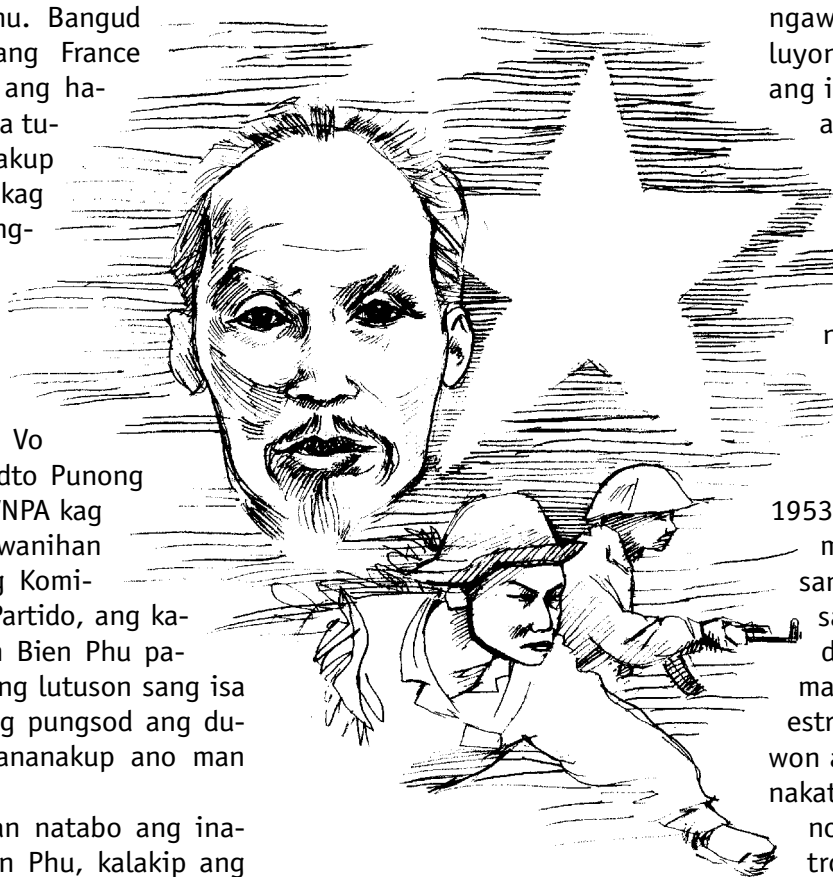
bre 1949. Sadtong Enero 1950, ginkilala sang Soviet Union, China kag iban pa nga republikang banwa ang bag-ong tukod nga Democratic Republic of Vietnam (DRVN).

Ugaling tuyo nga baliskaron sang mga pwersang imperyalista ang mga kadalag-an nga naagum sang pumuluyong Vietnamese kag pungan ang paglapta pa sang rebolusyonaryong sulog sa iban nga pungsod sang Indochina kag Asia. Sa basbas sang imperyalismong US, ginbalay sadtong katung-anan sang 1953, ang ginatawang "Navarre Plan."

Nagatuyo ini nga bawion halin sa mga Vietnamese sa sulod sang 18 bulan ang estratehiko nga inisyatiba kag liwat pabakuron ang imperyalistang dominasyon sa bug-os nga Indochina. Mabaskog ini ginpamatu-kan sang pumuluyong Vietnamese.

Labi nga nagbakod ang ispiritu nga mapang-away kag naghugot ang paghiliusa sang Partido, hangaway sang banwa kag pumuluyong Vietnamese nga pangapinan ang ila naangkon nga mga kadalag-an sang ginlunsar sang Partido ang serye sang lima nga kampanya sa reporma sa duta sa mga ginhilway nga duog halin Abril 1953 tubtub Hunyo 1954. Kadungan sini, ginlunsar ang kampanya para tadlungon ang pila ka pagkulang sa hilkuton pangmasa.

Pag-abot sang Disyembre 1953, matapos ang mabaskog nga mga diskusyon kag bayluhanay sang panan-awan, gindesisyunan sang Komite Sentral sang Partido ang paglunsar sang isa ka mapangahas nga gera nga may estratehikong kinaiya agud paslawon ang "planong Navarre." Ang pinakarget sang kampanya: pukanon ang Dien Bien Phu, ang sentro sang poder militar sang

France sa naaminhan nakatundang Vietnam.

Gintugyan kay Gen. Giap ang direkta nga kumand sa kampanya nga ini. Gamit ang pila ka kasangkapan pa lamang nga kapot nila, dayon gin-umpisan sang mga bagong porma nga yunit sang artilerya kag impantri sang pumuluyong Vietnamese ang konstruksyon sang ginatus-gatos kilometro nga karsada nga lapus-lapos sa mga kagulangan kag bukid padulong sa patag-awayan. Ang sistema sang mga karsada kag trinsera nga ini ang ginagyan sang mga tropa, kagamitan militar, suplay kag komunikasyon halin sa mga ginhilway nga lugar sa naaminhang Vietnam padulong sa Dien Bien Phu. Sa mga krusyal nga lugar man ginpwesto ang mabaskog nga hinganiban pareho

sang mga kanyon. Ginpas-an sang mga tropang Vietnamese ang mga kanyon sa matag-as nga bukid kag mga lambak bisan padayon nga ginapaulanan sang bala sang kaaway ang mga tropang Vietnamese. Pamatuod sa mapagsik nga pagsabat sang masang Vietnamese sa islogan nga "tanang para sa patag-awayan, tanang para sa kadalagan," nagbuhos ang 200,000 boluntir sang masobra 3,000,000 adlaw-pagtrabaho para mapadaug ang opensiba sa Dien Bien Phu.

Matutom nga nagbukas sang mga bagong dalan ang pila ka pulo ka libo nga pamatan-on nga katapu sang mga *shock brigade*. Upod ang mga *engineering unit*, ginpangahasan man nila ang paghukas sang mga bomba nga *delayed-action* nga ginatanom sang kaaway sa mga li-

nya sang komunikasyon. Naghakot sila sang bugas, pagkaon kag amunisyon para sa patag-awayan, gamit ang tanang nga mahimo nga paagi sang transportasyon pareho sang bisikleta, kareto, baroto kag iban pa. Dalayawon ang kabaganihan kag sakripisyo nga ginpakita sadto sang milyun-milyon nga Vietnamese.

Sadtong bulan man nga ina, ginsuguran sang mga tropang VNPA ang paglunsar sang mga atake sa naaminhan-nakatundan. Dalagku nga numero sang kaaway ang napatay sang mga tropang Vietnamese sa pagpadayon sang opensiba, kag dalagku nga parte sang teritoryo nga daan kapot sang mga Pranses ang napahilway. Samtang, naglunsar man sang opensiba ang mga pwersang Pathet Lao (rebolusyonaryong kahublagan sa Laos) kag mga Boluntir sang Pumuluyong Vietnamese sa Natung-an Laos agud ilikaw ang atensyon sang kaaway sa Dien Bien Phu samtang ginbululigan ang pagpasulong man sang inaway banwa sa Laos. Kadungan, ginpasingki sang husto ang pagpakig-away gerilya sa mga teritoryo nga kapot pa sang kaaway sa Naaminhan kag Natung-an Vietnam.

Sa hugot nga paghiliusa kag koordinasyon sang pumuluyo kag sang hangaway sang banwa, nahimo nga bungol kag bulag ang kaaway. Napapati sang VNPA ang mga pwersa sang France nga tapos na ang opensiba sang mga Vietnamese. Kag sadtong Marso 13, ginlunsar sang 50,000-katawong tropa sang VNPA ang isa ka pinakadaku nga opensiba sa lipong kag lapta-lapta nga pwersa sang France. Ginsalakay sang mga Vietnamese ang daku nga pwersa sang kaaway sa labing nahamulag nga kwartel sang Dien Bien Phu. Ang inaway nga ini nalisita sa kasaysayan sang syensya militar bilang isa sa pinakamabaganihan nga inway sa ika-20 siglo. AB

Cuba, nagahanda sa pagsalakay sang US

Nag-abot sa isa ka milyon nga pumuluyo sang Cuba ang nagdemonstrasyon sadtong Mayo 14 sa Havana, kabisera sang pungsod, agud ibuyagyag kag pamatukan ang panibag-o nga tikang sang guberno sang US nga ipiton ang Cuba kag ang guberno ni Pres. Fidel Castro. Sa atubang sang dugang nga pagpangpresyur kag pamahog sang pagsalakay sang US sa pungsod, ginpataas sang guberno sang pumuluyo ang kahandaan militar sang 11.2 milyong Cubano.

Ginduso sining karon lang ni Pres. George W. Bush ang pagpahugot sa apat ka dekada na nga embargo sang US batuk sa Cuba. Nagbahin man ang rehimeng Bush sang inisyal nga \$59 milyon para sa nagkalain-lain nga aktibidad kag operasyon para atakehon ang Cuba. Pinakadaku nga bahin sini (\$36 milyon) ang gintalana para pondohan ang mga kontra-rebolusyonaryong grupo sa sulod sang Cuba. Ang \$18 milyon gintalana man para sa regular nga pagpalupad sang isa ka eroplano militar nga magabrodkas sa kahanginan sang Cuba sang propaganda batuk sa guberno ni Castro.

Ginhugot ang restriksyon sa pagpadala sang kwarta sang mga Cubano nga nagaestar sa US pakadto sa ila mga paryente sa isla. Ang mga padala nga ini nagaabot sa \$1.2 bilyon kada tuig kag may daku nga bulig sa pangabuhian sang Cuba. Ginalimita man sa isa ka tuig sa kada tatlo ka tuig ang anay ginatugutan nga tuigan nga pagbisita sa mga pamilya nila sa Cuba.

Bisan ang mga batuk sa pagpamuno ni Castro mabaskog nga nagpakamalaut sa mga pinakaulihi nga kontra-demokratiko kag kontra-rebolusyonaryong tikang nga ini sang US. AB

4 ka armas natipon sa mga ambus sa Western Mindanao

APAT ka riple ang natipon sang Bag-ong Hangaway sang Banwa sa Western Mindanao sa duha ka ambus nga ginlunsar sining Mayo 11. Suno sa koresponsal halin sa rehiyon, apat ka elemento man sang kaaway ang napatay sa mga openiba nga ini.

Sa Tinuyo, Leon B. Postigo, Zamboanga del Norte, nakakum-

piska sang tatlo ka M14 ang mga gerilya sang Front Feliciano-B sang BHB sang ambusan nila sadtong Mayo 11 ang mga nagapatrulya nga suldado nga naghalin sa Basrangay Sipakong sang nasambit nga munisipalidad. Tatlo ka elemento sang CAFGU ang namatay sa inaway.

Sadtong araw man nga ina, sa Concepcion, Misamis Occi-

dental, inambus sang BHB sa Front Monterosa District I ang armadong buyong nga nag-abuso sang magdaug nga alkalde sang Concepcion ang ila amo nga si ex-Col. Benjamin Pilota. Isa ka karbin ang nakumpiska halin sa napatay nga elemento sang CAFGU nga kabahin sang *private army* ni Pilota.

Presyo sang langis, liwat nagtaas

LIWAT ginpataas ang presyo sang langis sining Mayo 18. Nagtaas sang P1 kada litro ang presyo sang gasoina kag krudo kag P1 kada litro ang *liquefied petroleum gas* (LPG). Suno sa mga kumpanya sang langis, magataas pa liwat ang presyo sang mga produktong petrolyo pag-abot sang Hunyo.

Sugod nga ginpatuman sang reaksyunaryong

gubyrno ang deregulasyon sa industriya sang langis sadtong Abril 1996, masobra 250% na ang gintaas sang presyo sang mga produktong petrolyo. Sining ulihi nga mga bulan lang, maabot na sa P5 ang gintaas sang presyo sang langis. Bangud sa deregulasyon, wala renda ang pagpanghukhok sang mga dumuluong nga kumpanya sang langis sang nagapadaku nga tubo halin sa pumuluyo.

Mga Palestino nga refugee ginmasaker sa Israel

ISA ka malaparan nga masaker sang mga Palestino sa mga *refugee camp* (kampo sang mga bakwet) sa Rapah, Nusseirat kag al-Bureij sa Gaza Strip ang ginhimo sang Israeli Defense Forces sadtong Mayo 18-20. Ini na ang pinakamapintas nga masaker sang mga Palestino sa sulod sang isa ka tuig.

Ginpangluthang sang mga Israeli ang 3,000 Palestino nga nagaprotesta sa demolisyon sang Israel sa ila mga balay. Nagtinguha nga magbato ang mga Palestino gamit lang ang mga riple, granada kag bato. Napatay ang 41 Palestino, nga kadam-an mga bata kag pamantan-on, kag napilasan ang masobra 80 pa sang ginlunsar sang Israel ang "Operation Rain-

bow" nga ginakinaiyahan sang pagdemolis sa ginatos-gastos nga balay, pagguba sang mga kalsada kag pagpabakwet sang mga tawo sa Rafah. Nag-abot sang 1,600 ang nadulaan sang puluy-an.

Ang mga demolisyon gintigayon bangud ang lugar kuno ginabasehan kag armori sang mga terorista nga Palestino.

Ang pagwasak sa mga balay kag imprastruktura, nga ginasundan sang wala pili nga pagpalupok sang mga *missile* halin sa mga tangke kag helikopter, mabaskog nga ginkundenar sang mga Palestino kag pumuluyo sang kalibutan. Ginabilang ini sang mga pinuno sang United Nations nga mabug-at nga krimen sa gera kag mabaskog

nga paglapas sa pangkalibutanon nga makatawong layi. Nagpasar sang resolusyon ang UN Security Council sadtong Mayo 19 nga nagapanawagan sa Israel nga untaton ang mga demolisyon kag magsunod sa internasyunal nga layi. Pareho sa nagtaliwan, ang US lang ang wala magpirma sa resolusyon.

Samtang, ginsiling sang mga militante nga Palestino nga labi lamang ginapalig-on sang makasigla sang masaker ang determinasyon sang pumuluyong Palestino nga magbato kag nangako sila nga padayunon ang pagribok tubtub indi sila mahilway halin sa pagpanakop kag pagpang-ulipon sang Israel.

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon

Tuig XXXV No. 10

Mayo 21, 2004

www.philippinerevolution.org

Editorial

Lapnagon ang kalakasan kag dinayaay sa nagligad nga eleksyon

Malista ang bag-o gid lang natapos nga eleksyon bilang isa sa mga pinakamadugon kag pinakapuno sang anomalya sa kasaysayan sang papet nga republika. Liwat ginpamatud-an sang kahigko kag kalakasan sang eleksyon 2004 nga ang mga reaksyunaryong eleksyon indi mahimo mangin demokratiko nga paagi sang pagbutang sang mga pinuno nga matuod nagatig-lawas sa interes sang pumuluyo.

Bag-o pa man ang eleksyon, direkta na ang pagdinaya sang rehimeng Arroyo sang gamiton sini ang pondo kag resorsa sang guberno sa pangampanya. Nanari-sari man nga mahigko nga taktika ang ginamit agud makansela ang kandidatura ukon mabutang sa alang-alang ang mga pangunahon nga karibal ni Arroyo sa pagkapresidente.

Luwas diri, isa ka sistematiko nga kampanya sang pagpamahug, pagpamatay kag pagpanamad ang ginlunsar

sang mga reaksyunaryo sa pagpanguna ni National Security Adviser nga si Norberto Gonzales, sang militar kag pulisya kag sang iban pa nga ultra-Tuo nga elemento batuk sa mga progresibong partido kag kandidato.

Bunga sini, sa masobra 140 katawo nga napatay kag di pa maisip nga nabiktima sang harasment kag iban pa nga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung kaangot sang eleksyon nga ini, halos sangkatlo mga myembro sang Bayan Muna (BM) kag iban pa nga progresibong partido. Pag-abot sang eleksyon, ginamit batuk sa mga progresibo ang pareho nga paagi sa pagdinaya kag manipulasyon nga nakatumok sa mga karibal ni Arroyo sa pagkapresidente.

Hayagan nga nagpalpta sang

Mga tampok sa isyu nga ini...

Pagpanunog sa Isabela, kinundena sg BHB
PAHINA 3

Pilipinas, lubong sa utang

PAHINA 5

World Bank, bulugasan sg mga imperyalista
PAHINA 6